

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

6^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της την 13^η Ιανουαρίου 2021 με την εξής σύνθεση:
Ειρήνη Αποκάρδου Πρόεδρος, Ιωάννα Θεμελή Εισηγήτρια, και Μαργαρίτα Κανάβα, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 4.12.2020 Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΑΕΠΠ 1812/4.12.2020 της εταιρείας με την επωνυμία ****, όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του *****, (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως εκπροσωπείται νόμιμα (εφεξής η αναθέτουσα αρχή).

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση της υπ' αριθμ. *****, συγκεκριμένα την ακύρωση όρων περί των ποιοτικών κριτηρίων επιλογής και δη την ακύρωση του όρου 2.2.4.1 περί της καταλληλότητας άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας, του όρου 2.2.6 περί της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, του όρου 2.2.5 περί της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, καθώς και των όμοιων όρων που περιλαμβάνονται επίσης ως τεχνικές απαιτήσεις στο Παράρτημα Ι της διακήρυξης.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ιωάννα Θεμελή
Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

1. Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του ΠΔ 39/2017, ύψους 5.506 ευρώ, υπολογιζόμενο με βάση το συνολικό προϋπολογισμό δαπάνης της υπό ανάθεση σύμβασης, ποσού ευρώ 1.101.142,90 μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό *****, εκτύπωση από την επίσημη ιστοσελίδα της ΓΓΠΣ του ΥΠΟΙΚ με τα στοιχεία του παραβόλου και την ένδειξη *δεσμευμένο* και το από 3-12-2020 αποδεικτικό πληρωμής του στην Alpha Bank).

2. Επειδή με την υπ' αριθ. *** Διακήρυξη η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε *ανοικτό διεθνή ηλεκτρονικό ανοικτό διαγωνισμό για την ανάδειξη αναδόχου για την «*****, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με βάση τη βέλτιστη σχέση ποιότητας – τιμής και τη σύναψη σύμβασης ενός έτους με δικαίωμα δίμηνης παράτασης, για το ****** (σελ. 1 της διακήρυξης) με καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών την 22/12/2020 (όρος 1.5 της διακήρυξης).

3. Επειδή η προκήρυξη απεστάλη για δημοσίευση στην ΕΕΕΕ την 6-11-2020 όπου δημοσιεύτηκε στις 11.11.2020 με αριθ. 2020/S 220-540410, και το πλήρες κείμενο της διακήρυξης αναρτήθηκε στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ την 10.11.2020 με ΑΔΑΜ ****, καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο διαγωνισμός έλαβε αύξοντα αριθμό ΕΣΗΔΗΣ *****.

4. Επειδή, ο διαγωνισμός, ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης, και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, και συνεπώς παραδεκτά έχει ασκηθεί η προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ.

6. Επειδή η προσφυγή έχει ασκηθεί νόμιμα και εμπρόθεσμα την 4-12-2020, με κατάθεση μέσω της λειτουργικότητας *επικοινωνία* του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ (εφεξής *επικοινωνία*), λαμβανομένου υπ' όψιν ότι α) η προσβαλλόμενη διακήρυξη αναρτήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ την 10-11-2020, β) η προσφυγή ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

ΑΕΠΠ αυθημερόν από την προσφεύγουσα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 εδ. δ του άρθρου 361, το άρθρ. 362 του ν. 4412/2016 και την παρ. 1 εδ. α) του άρθρου 4, και την παρ. 2 του άρθρ. 8 του ΠΔ 39/2017.

7. Επειδή την 8.12.2020 η αναθέτουσα αρχή προέβη στην προβλεπόμενη στο άρθρ. 365 παρ. 1 περ. (α) του ν. 4412/20169 και στο άρθρ. 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017, κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής μέσω της κεντρικής σελίδας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού προς κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο.

8. Επειδή σύμφωνα με την Α273/14-12-2020 απόφαση ΑΕΠΠ ανεστάλη η συνέχιση του διαγωνισμού μέχρι την έκδοση απόφασης επί της προδικαστικής προσφυγής.

9. Επειδή την 21-12-2020 η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε μέσω της *επικοινωνίας* προς την ΑΕΠΠ, το με αριθ. πρωτ. 23014/18-12-2020 έγγραφο με τις απόψεις της επί της προσφυγής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρ. 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και το άρθρ. 9 παρ. 1 του ΠΔ 39/201, γνωστοποιώντας το μέσω της *επικοινωνίας* προς *όλους τους συμμετέχοντες* στον διαγωνισμό.

10. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 παρ. 1, 360, και 366 του ν. 4412/2016 και των άρθρων 3 παρ. 1, και 15 του ΠΔ 39/2017, κατόπιν της με αριθ. 2128/2020, Πράξης της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, *περί ορισμού εξέτασης προσφυγής και εισηγητή κλήση περί απόψεων επί προσωρινών μέτρων*.

11. Επειδή, όσον αφορά τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά όρων διακήρυξης, η προσφεύγουσα πρέπει να επικαλεσθεί άμεση βλάβη από τον όρο της διακήρυξης, ο οποίος παραβιάζει κατ' αυτήν τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξη του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή της στον διαγωνισμό (βλ. ενδεικτικά ΕΑ ΣΤΕ 148/2016 Ολομ., ΕΑ ασφ. Μ. 415/2014,

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

Δημήτριος Γ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ έκδοση, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2017, σελ. 756).

12. Επειδή, σε κάθε περίπτωση, βάσει της λεκτικής διατύπωσης του άρθρου 360 του Ν. 4412/2016, το έννομο συμφέρον δύναται να θεμελιωθεί και επί τη βάσει της ενδεχόμενης βλάβης, εφόσον παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση των λόγων που αποδεικνύουν με ενάργεια τον επικείμενο κίνδυνο, χωρίς να απαιτείται για την υποβολή προσφυγής κατά όρων διακήρυξης, να συνιστά ο προσφεύγων συμμετέχοντα στο διαγωνισμό (βλ. απόφαση ΔΕΕ της 11^{ης}-1-2005, C-26/03, *StadtHalle*, σκέψη 40).

13. Επειδή στην διακήρυξη προβλέπεται ότι «..2.2 Δικαίωμα Συμμετοχής - Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής... 2.2.4 Καταλληλόλητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας ... Ο Υποψήφιος Ανάδοχος θα πρέπει να έχει εκτελέσει την τελευταία τριετία (2017,2018,2019) τουλάχιστον 3 συμβάσεις σε διαφορετικές αναθέτουσες αρχές (τουλάχιστον ίσο αριθμό κλινών) στα οποία απασχολήθηκαν ή απασχολούνται τουλάχιστον 50 άτομα πλήρους απασχόλησης ή 80 άτομα μερικής απασχόλησης (στη διάρκεια των συμβάσεων συμπεριλαμβάνονται και οι παρατάσεις)... 2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια Για την απόδειξη της χρηματοοικονομικής επάρκειας, ο ανάδοχος απαιτείται να διαθέτει : - Μέσο ειδικό ετήσιο κύκλο εργασιών (στο αντικείμενο του διαγωνισμού) κατά την τελευταία τριετία (3 έτη) τουλάχιστον ίση με το 200% της προϋπολογισθείσας δαπάνης της σύμβασης... -.. - Ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης τουλάχιστον 2.000.000,00 €.... 2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι διαγωνιζόμενοι απαιτείται: 8. Να καταθέσουν με την προσφορά τους πίνακα των κυριότερων έργων που εκτέλεσε ή στα οποία συμμετείχε ο Υποψήφιος Ανάδοχος κατά τα τρία (3) τελευταία έτη ή για όσο χρόνο δραστηριοποιείται, εφόσον είναι μικρότερος και είναι συναφή με το υπό ανάθεση Έργο (υπηρεσίες καθαριότητας σε δημόσια ή ιδιωτικά νοσοκομεία). Ο Υποψήφιος Ανάδοχος θα πρέπει να έχει εκτελέσει την τελευταία τριετία (2017,2018,2019) τουλάχιστον 3 συμβάσεις σε διαφορετικές αναθέτουσες αρχές (τουλάχιστον ίσο αριθμό κλινών) στα οποία απασχολήθηκαν ή

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

απασχολούνται τουλάχιστον 50 άτομα πλήρους απασχόλησης ή 80 άτομα μερικής απασχόλησης (στη διάρκεια των συμβάσεων συμπεριλαμβάνονται και οι παρατάσεις)... 2.2.9.2 Αποδεικτικά μέσα Α. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.8, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρούσας και κατά τη σύναψη της σύμβασης στις περιπτώσεις του άρθρου 105 παρ. 3 περ. γ του ν. 4412/201663 ...B. 2. Για την απόδειξη της απαίτησης της παραγράφου 2.2.4. (απόδειξη καταλληλότητας για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας) προσκομίζουν πιστοποιητικό/βεβαίωση του οικείου επαγγελματικού ή εμπορικού μητρώου του κράτους εγκατάστασης. B.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν κατάλογο των εργασιών που εκτελέστηκαν την τελευταία τριετία, συνοδευόμενα από πιστοποιητικά ορθής εκτέλεσης και ολοκλήρωσης των σημαντικότερων εργασιών... 2.4 Κατάρτιση - Περιεχόμενο Προσφορών 2.4.1 Γενικοί όροι υποβολής προσφορών Οι προσφορές υποβάλλονται με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στο Παράρτημα της Διακήρυξης.. 2.4.2.3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα: (α) έναν (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής –Τεχνική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά και η τεχνική προσφορά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα... 2.4.3.2 Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Απαιτήσεις Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματος περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα.. 2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία δεν

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους .. 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), .. 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης) της παρούσας β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα... 3.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης - Δικαιολογητικά κατακύρωσης Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση μέσω του συστήματος στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας, δεκαπέντε (15) ημερών .. τα πρωτότυπα ή αντίγραφα .. όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.9.2. της παρούσας διακήρυξης, ως αποδεικτικά στοιχεία .. για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 - 2.2.8 αυτής... Ο προσωρινός ανάδοχος κηρύσσεται έκπτωτος, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας, εάν:.. iii) από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα ... 2.2.4 - 2.2.8 (κριτήρια ποιοτικής επιλογής) της παρούσας , ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι – Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου της Σύμβασης (προσαρμοσμένο από την Αναθέτουσα Αρχή)- Τεχνικές Προδιαγραφές .. ***** Τεχνικές Προδιαγραφές Καθαριότητας ορισμένων χώρων του νοσοκομείου σε συνεργείο παροχής υπηρεσιών καθαριότητας.. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ Για την απόδειξη της χρηματοοικονομικής επάρκειας, ο ανάδοχος απαιτείται να διαθέτει : - Μέσο ειδικό ετήσιο κύκλο εργασιών (στο αντικείμενο του διαγωνισμού) κατά την τελευταία τριετία (3 έτη) τουλάχιστον ίση με το 200% της προϋπολογισθείσας δαπάνης της σύμβασης τουλάχιστον ίση με το 200% της προϋπολογισθείσας δαπάνης της σύμβασης... - Ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης τουλάχιστον 2.000.000,00 €. ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι διαγωνιζόμενοι απαιτείται: 15. ...Ο Υποψήφιος Ανάδοχος θα πρέπει να έχει εκτελέσει την τελευταία τριετία (2017,2018,2019) τουλάχιστον 3 συμβάσεις σε διαφορετικές αναθέτουσες αρχές (τουλάχιστον ίσο αριθμό κλινών) στα οποία απασχολήθηκαν ή απασχολούνται τουλάχιστον 50 άτομα πλήρους απασχόλησης ή 80 άτομα μερικής απασχόλησης (στη διάρκεια των συμβάσεων συμπεριλαμβάνονται και οι παρατάσεις).. » Στην συνέχεια παρατίθενται καταλεπτώς οι συγκεκριμένες ενέργειες, μεθοδολογία, κανονισμοί, διαδικασίες και συχνότητα καθαρισμού στους διακεκριμένους λειτουργικούς χώρους του Νοσοκομείου, στα εξής κεφάλαια του Παραρτήματος : ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ «ΟΡΙΣΜΟΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ», ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ «ΓΕΝΙΚΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΡΟΠΟ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ», Α΄ ΒΑΣΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ / ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ, Β΄ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΗ ΚΑΙ ΟΡΘΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΛΥΜΑΝΤΙΚΩΝ, Γ΄ ΓΕΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΠΟΛΥΜΑΝΤΙΚΩΝ, Δ΄ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΧΩΡΩΝ i) Χώροι πολύ υψηλού κινδύνου, ii) Χώροι υψηλού κινδύνου, iii) Χώροι μέτριου κινδύνου, iv) Χώροι χαμηλού κινδύνου, Ε΄ Οι επιφάνειες στο νοσοκομειακό χώρο διακρίνονται σε: σε 'High touch'- 'συχνά αγγιζόμενες' επιφάνειες, Σε 'Low touch'- στις 'μη συχνά αγγιζόμενες' επιφάνειες, Πίνακας1. Συχνότητα καθαρισμού στους χώρους του νοσοκομείου ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΑΤΑ ΧΩΡΟΥΣ ΚΑΙ ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ Α΄. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΛΥ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΜΕΘ, ΜΟΝΑΔΑ ΑΙΜΟΚΑΘΑΡΣΗΣ, ΜΟΝΑΔΑ ΕΓΚΑΥΜΑΤΩΝ, ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ, ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΑΜΟΣΧΕΥΣΗΣ, ΜΟΝΑΔΑ ΛΟΙΜΩΞΕΩΝ, Β΄. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΕΠ, ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΠΟΣΤΕΙΡΩΣΗ, ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ, Γ΄. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΜΕΣΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΔΩΜΑΤΙΟ ΑΣΘΕΝΟΥΣ ΣΕ ΚΛΙΝΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ, ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΣΕ ΚΛΙΝΙΚΑ ΤΜΗΜΑΤΑ, ΣΤΑΘΜΟΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΒΟΗΘΗΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ, ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΙ ΧΩΡΟΙ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ (ΣΑΛΟΝΙΑ - ΔΙΑΔΡΟΜΟΙ), ΑΠΟΔΥΤΗΡΙΑ

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, Δ΄. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΧΑΜΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΠΛΥΝΤΗΡΙΑ - ΡΑΦΕΙΑ- ΙΜΑΤΙΟΘΗΚΕΣ, ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΕΣ, ΓΡΑΦΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ/ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, ΧΩΡΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΑ, ΚΛΙΜΑΚΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΥ, ΜΗΧΑΝΟΣΤΑΣΙΑ- ΛΕΒΗΤΟΣΤΑΣΙΑ, ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ, ΧΩΡΟΙ ΑΡΧΕΙΟΥ, ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ- ΒΕΡΑΝΤΕΣ, ΘΥΡΩΡΕΙΑ, ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ, ΣΤ΄ ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ Α) ΤΡΟΠΟΙ ΣΦΟΥΓΓΑΡΙΣΜΑΤΟΣ, ΤΡΟΠΟΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΛΟΙΠΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (PERFORMANCE STANDARDS), ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ: «ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΔΩΜΑΤΙΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ», ΟΔΗΓΙΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ «ΚΑΘΑΡΙΣΜΟ ΧΩΡΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ», ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ: «ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ», ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ: «ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΘΑΛΑΜΟΥ ΑΠΟΜΟΝΩΣΗΣ», ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ: «ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΑΝΟΣΟΚΑΤΑΣΤΑΛΜΕΝΩΝ ΑΣΘΕΝΩΝ», ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ: «ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟΥ», ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ: «ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ ΑΝΕΛΚΥΣΤΗΡΑ», ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ: «ΑΠΟΚΟΜΙΔΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ», Ενδεικτικά ωράρια καθαρισμού, ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ - ΥΛΙΚΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗΣ, ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ – ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ, ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΠΟΛΥΜΑΝΣΗΣ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ, ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΚΑΘΑΡΙΣΤΙΚΩΝ /ΑΠΟΛΥΜΑΝΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ, ΕΜΒΑΔΟΜΕΤΡΗΣΗ ΚΑΙ ΩΡΑΡΙΑ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ***(***) ****, ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΤΗΣΙΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ: 130.390 ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ: 61 (σελ. 46-68 της διακήρυξης).

14. Επειδή η προσφεύγουσα έχει, κατ' αρχήν, έννομο συμφέρον για την άσκηση της υπό εξέταση προσφυγής, ως βλαπτόμενη, δεδομένου ότι στρέφεται κατά των ως άνω (σκέψη 13) όρων της διακήρυξης 2.2.4

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

Καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας, 2.2.5 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, 2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (όμοιος με τον όρο 2.2.4), καθώς και των όμοιων αυτολεξί τεχνικών προδιαγραφών του Παραρτήματος Ι της διακήρυξης, οι οποίοι, κατά τους ισχυρισμούς της, προσκρούουν στο ενωσιακό δίκαιο και στον νόμο, είναι φωτογραφικοί, οδηγούν σε νόθευση του ανταγωνισμού, και καθιστούν αδύνατη τη συμμετοχή της στον διαγωνισμό στον οποίο επιθυμεί να συμμετάσχει, αλλά -καθώς δηλώνει- αδυνατεί, ακριβώς εξ αιτίας των πλησόμενων όρων της διακήρυξης. Ειδικότερα αναφέρεται στην προσφυγή ότι: «... Λαμβάνοντας γνώση της .. Διακήρυξης .. και δεδομένου ότι αποτελούμε εταιρεία καθαρισμού με πληθώρα έργων στο ενεργητικό μας, πρόθεσή μας ήταν να συμμετάσχουμε στον εν λόγω διαγωνισμό, με την υποβολή νόμιμης και εμπρόθεσμης προσφοράς. Εξετάζοντας ωστόσο, τους όρους του ως άνω διαγωνισμού, διαπιστώσαμε ότι στη διακήρυξη εμπεριέχονται «φωτογραφικοί όροι» ... Στην προκειμένη, οι ως άνω προδιαγραφές που τίθενται στη διακήρυξη και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού, καθιστούν εμφανές ότι η συγκεκριμένη διακήρυξη είναι «φωτογραφική»! ..Η χωρίς καμία απολύτως δικαιολόγηση, απαίτηση του να διαθέτουν οι προσφέρουσες εταιρείες εμπειρία κατά τα τελευταία τρία έτη σε 3 συμβάσεις τουλάχιστον σε διαφορετικές αναθέτουσες αρχές με τουλάχιστον ίσο αριθμό κλινών και να έχουν απασχολήσει 50 άτομα πλήρους απασχόλησης ή 80 άτομα μερικής απασχόλησης αφενός δεν είναι απαραίτητη για την προσήκουσα εκπλήρωση της σύμβασης αφετέρου οδηγούν στην απόλυτη νόθευση του ανταγωνισμού (Ελεγκτικό Συνέδριο, IV Τμήμα, 36/2002). Αποκλείονται από τον διαγωνισμό πληθώρα εταιρειών, μεταξύ των οποίων και η δική μας εταιρεία που δεν παρέχουν ή δεν παρείχαν -μέχρι πρότινος- όμοιες υπηρεσίες σε τόσο μεγάλα δημόσια νοσοκομεία της χώρας, (πώς να είχαν τη δυνατότητα εξάλλου αφού δημόσια νοσοκομεία με αυτή τη δυναμική κλινών στην ελληνική επικράτεια είναι ελάχιστα!) ενώ ταυτόχρονα έχουν πολυετή εμπειρία όμοιων υπηρεσιών σε μικρότερα νοσοκομεία είτε σε ιδιωτικά νοσοκομεία είτε σε άλλες μεγάλες εγκαταστάσεις που είναι εξίσου χρήσιμη, αν

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

όχι χρησιμότερη. Είναι εμφανές ότι η διακήρυξη απευθύνεται σε συγκεκριμένες ή μάλλον σε μία συγκεκριμένη εταιρεία, που διαθέτει τις προδιαγραφές αυτές, δηλαδή την εταιρεία που σήμερα είναι ανάδοχος του έργου και ίσως άλλες δύο εταιρείες στην ελληνική επικράτεια... Η απαίτηση να είναι ο ετήσιος κύκλος εργασιών την τελευταία τριετία ίσος με το 200% του ετήσιου προϋπολογισμού της σύμβασης, ήτοι το 200% των 1.365.417,20 Ε... κρίνεται υπέρμετρη, λαμβανομένων υπόψη ότι υπολογίζεται αποκλειστικά ο ειδικός ετήσιος κύκλος εργασιών αποκλειστικά στον τομέα της καθαριότητας, ήτοι στο αντικείμενο του διαγωνισμού και όχι ο γενικός που καλύπτει και σε άλλους τομείς πχ φύλαξης, απολύμανσης στους οποίους δραστηριοποιείται η εταιρία μας. Αν λαμβανόταν ο γενικός ετήσιος κύκλος εργασιών, η εταιρία μας θα μπορούσε άνετα να πληροί την προϋπόθεση και να συμμετέχει στο εν λόγω διαγωνισμό... ο υπέρμετρος όρος που τίθεται ... απαίτηση ο οικονομικός φορέας να διαθέτει ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης τουλάχιστον 2.000.000.,00 Ε οδηγεί σε νόθευση του ανταγωνισμού, καθώς με τη διακήρυξη δίδεται η δυνατότητα συμμετοχής σε συγκεκριμένου ή σε μία συγκεκριμένη εταιρεία στην εταιρεία που είναι σήμερα ανάδοχος του έργου και που διαθέτει ασφαλιστήριο αστικής ευθύνης 2.000.000,00 Ε αποκλείοντας αδικαιολόγητα όλες τις υπόλοιπες εταιρίες καθαρισμού τη στιγμή μάλιστα που η εν λόγω απαίτηση διάθεσης ασφαλιστηρίου αστικής ευθύνης για ποσό σχεδόν διπλάσιο από το ύψος της προϋπολογισθείσας δαπάνης του διαγωνισμού δεν είναι αναγκαία για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας των συμμετεχουσών εταιρειών, της φερεγγυότητας και της δυνατότητας τους να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του έργου...Επειδή η εταιρεία μας θέλει να συμμετάσχει στον διαγωνισμό και είναι μια από τις παλαιότερες και υγιείς επιχειρήσεις του κλάδου μας αλλά δεν πληροί τις προδιαγραφές που σας προαναφέραμε και κυρίως της παραγράφου 2.2.4 και σελίδας 43 (σελ. 42 και 43) του Παραρτήματος Ι της διακηρύξεως όσον αφορά την χρηματοοικονομική επάρκειας και τεχνική και επαγγελματική ικανότητα του αναδόχου, ενώ πληροί τις λοιπές προδιαγραφές του ως άνω διαγωνισμού... Είναι αδιανόητο ενώ η εταιρεία μας διαθέτει τόσο μεγάλη εμπειρία στον καθαρισμό νοσοκομείων, να

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

αποκλείεται ουσιαστικά από τη δυνατότητα συμμετοχής της και σε περίπτωση συμμετοχής της να αποκλείεται εκ προοιμίου η προσφορά της και να μην λαμβάνει τη δέουσα βαθμολογία σύμφωνα και με τον πίνακα βαθμολόγησης της προκήρυξης, για τον λόγο ότι δεν διαθέτει τις φωτογραφικές άλλως άνευ καμμιάς σημασίας απαιτήσεις !...»

15. Επειδή η αναθέτουσα αρχή αναφέρει στις απόψεις της επί της προσφυγής ότι «... Στη συγκεκριμένη περίπτωση, με γνώμονα τη διασφάλιση της άρτιας και προσήκουσας εκτέλεσης της δημόσιας σύμβασης που προκηρύχθηκε, η Υπηρεσία μας, διαθέτουσα διακριτική προς τούτο ευχέρεια, προσδιόρισε απολύτως λελογισμένα και εύλογα κριτήρια τεχνικής -1 επαγγελματικής ικανότητας αλλά και οικονομικής - χρηματοοικονομικής επάρκειας των υποψήφιων φορέων [προς ανάληψη των υπηρεσιών παροχής υπηρεσιών καθαριότητας του Κεντρικού Νοσοκομείου, των Παραρτημάτων και των δομών του ****, λαμβανομένου υπόψη ότι πρόκειται για ένα από τα μεγαλύτερα νοσοκομεία στο είδος του, αλλά και του γεγονότος ότι η πανδημία της COVID - 19 έχει προκαλέσει αυξημένες αλλά ποιοτικά αναβαθμισμένες ανάγκες σε ό,τι αφορά στην καθαριότητα, (για τη διαφύλαξη της δημόσιας υγείας και δη της υγείας παιδών και των συνοδών τους. Η Ικανοποίηση αυτών των αναγκών επιβάλλουν την ανάληψη της παροχής καθαριότητας από οικονομικό φορέα ο οποίος θα παρέχει εχέγγυα αποτελεσματικής αντιμετώπισης του έργου, αλλά και τυχόν ανωμαλιών κατά την εκτέλεση του. Πιο συγκεκριμένα, επί της προδικαστικής προσφυγής της εταιρείας **** η θέση μας είναι ότι: 1.)- Η πρόβλεψη του όρου 2.2.6 περί εκτελέσεως τα τρία τελευταία έτη 3 τουλάχιστον συμβάσεων σε διαφορετικά νοσηλευτικά ιδρύματα του δημοσίου αντίστοιχου μεγέθους απασχολώντας 50 άτομα πλήρους απασχολήσεως ή 80 άτομα μερικής απασχολήσεως, πρωτίστως εξασφαλίζει ότι ο υποψήφιος διαθέτει προσφάτως κτηθείσα προηγούμενη εμπειρία σε ισομεγέθη έργα, πράγμα που απολύτως εύλογα αποτελεί ζητούμενο της συγκεκριμένης διαγωνιστικής διαδικασίας. Εξάλλου, η απαίτηση σύμφωνα με την οποία η εμπειρία αυτή θα πρέπει να έχει —αποκτηθεί ειδικώς σε δημόσια νοσοκομεία κρίνεται δικαιολογημένη, δεδομένου ότι, ειδικά στην τρέχουσα

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

χρονική συγκυρία τα δημόσια νοσοκομεία της χώρας έχουν κατά κύριο λόγο επωμιστεί το βάρος της υγειονομικής φροντίδας του πληθυσμού, και την εξομάλυνση, ως και αποτροπή των συνεπειών της πανδημίας covid-19. Έτσι η συγκεκριμένη απαίτηση εξασφαλίζει ότι στο πρόσωπο του αναδόχου θα συντρέχει το προσόν της προηγούμενης αντίληψης των όρων, συνθηκών και ιδιαιτεροτήτων λειτουργίας του δημόσιου συστήματος παροχής υπηρεσιών υγείας. Τέλος, η κτήση της παραπάνω εμπειρίας σε διαφορετικά ισομεγέθη νοσοκομεία, δηλαδή σε διαφορετικά περιβάλλοντα, κατά τεκμήριο εξασφαλίζει ότι ο ανάδοχος διαθέτει ικανή εμπειρία στην παράλληλη εξυπηρέτηση, εφοδιαστική και επιμελητεία περισσότερων φορέων, στην) οργάνωση σύνθετων διαδικασιών διοικητικής μέριμνας αι υλικοτεχνικής υποστήριξης, καθώς θα είχε βρεθεί (αντιμέτωπος με μεγάλο αριθμό και ποικίλης φύσεως έκτακτων καταστάσεων, στις οποίες συγχρόνως αντιμετώπισε. Η απαίτηση για κύκλο εργασιών στο αντικείμενο των υπηρεσιών καθαρισμού διπλάσιο του προϋπολογισμού (του έργου και μάλιστα εντός της τελευταίας τριετίας, κινείται εντός των ορίων του άρθρου 75 ν. 4412/2016 και εν πάση περιπτώσει παρέχει την εγγύηση ότι ο ανάδοχος διαθέτει την ικανότητα συνεπούς διαχείρισης ικανών οικονομικών μεγεθών που αφορούν ειδικά σε υπηρεσίες καθαριότητας, στις οποίες προέχον στοιχείο είναι αυτό του εργασιακού κόστους. Σε ό,τι αφορά στην πρόβλεψη περί ασφαλιστηρίου αστικής ευθύνης της τάξεως των 2.000.000,00 ΕΥΡΩ, το εν λόγω ποσό συναντάται κατά κόρον σε δημόσιους διαγωνισμούς προμήθειας υπηρεσιών αντίστοιχου μεγέθους και εν πάση περιπτώσει είναι απολύτως δικαιολογημένο και επ' ουδενί υπέρμετρο, αφού η παροχή των υπηρεσιών καθαρισμού από πολυπληθές προσωπικό, εντός των αυτονόητα ευαίσθητων και ιδιαίτερων εγκαταστάσεων ενός μεγάλου νοσοκομείου, εξ ορισμού συνιστά μία δραστηριότητα εκ της οποίας πηγάζουν σημαντικοί κίνδυνοι για πράγματα και κυρίως για τα πρόσωπα που είτε εργάζονται (προσωπικό αναδόχου, ιατρικό προσωπικό, νοσηλευτικό προσωπικό, διοικητικό προσωπικό) είτε προσφεύγουν στις υπηρεσίες του νοσοκομείου (ασθενείς, συνοδοί κοκ), όπως κίνδυνοι πρόκλησης ατυχημάτων σε πολλά άτομα συγχρόνως από την πλημμελή παροχή των υπηρεσιών, με

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

αποτέλεσμα οι αποζημιωτικές αξιώσεις των παθόντων, εξ ενός και μόνο ζημιογόνου γεγονότος, να ενδέχεται να καταστούν υπέρογκες και μη αντιμετωπίσιμες από τον ανάδοχο, δίχως ικανή ασφαλιστική κάλυψη..»

16. Επειδή στο άρθρο 18 του ν. 4412/2016 με τον τίτλο «Αρχές εφαρμοζόμενες στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων» του ν. 4412/2016 (άρθρο 18 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ), ορίζεται ότι «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης....»

17. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016 « 1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασηςπεριέχουν ιδίως :...ια) ...άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης, ... ε) την ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης... ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης, ιβ) τους όρους και τα κριτήρια επιλογής, καθώς και τα ελάχιστα επίπεδα αυτών, σχετικά με ... την τεχνική ή/και επαγγελματική ικανότητα των υποψηφίων ή προσφερόντων ...ιε)τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87ιζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς...)...κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κλπ) ».

18. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 54 του ν. 4412/2016 «Τεχνικές προδιαγραφές (άρθρο 42 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)»: « 1. Οι τεχνικές

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της.....3. Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους: α) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση... »

19. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 71 του ν. 4412/2016 « Οι συμβάσεις ανατίθενται εφόσον η αναθέτουσα αρχή έχει επαληθεύσει σύμφωνα με τα άρθρα 79 έως και 81, ότι πληρούνται όλες οι κατωτέρω προϋποθέσεις: α) η προσφορά συνάδει με τις απαιτήσεις, τις προϋποθέσεις και τα κριτήρια που προβλέπονται στην προκήρυξη σύμβασης... και στα έγγραφα της σύμβασης...».

20. Επειδή στο άρθ. 75 «Κριτήρια επιλογής (άρθρο 58 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)» του ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν:) α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. 2. Όσον αφορά την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να είναι εγγεγραμμένοι σε ένα από τα επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα που τηρούνται στο κράτος - μέλος εγκατάστασής τους, όπως περιγράφεται στο Παράρτημα ΧΙ του Προσαρτήματος Α' ή να ικανοποιούν οποιαδήποτε άλλη απαίτηση ορίζεται στο Παράρτημα αυτό. ... 3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση. .. Μπορούν επίσης να απαιτούν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων. Ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών που απαιτείται να έχουν οι οικονομικοί φορείς δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όπως σχετικά με τους ειδικούς κινδύνους που αφορούν τη φύση των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών.. 4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. .. Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, η επαγγελματική

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους. 5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος.»

21. Επειδή, στο Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι «ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΙΛΟΓΗΣ Μέρος I: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του οικονομικού φορέα είναι δυνατόν, κατά κανόνα, να αποδεικνύεται με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα δικαιολογητικά: ... γ) δήλωση του κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης, για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο...»

22. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 91 του ν. 4412/2016 « 1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση προσφορά : β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της, σύμφωνα με το άρθρο 102 ...»

23. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 94 του ν. 4412/2016 « 4. Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων προμηθειών ο φάκελος της τεχνικής προσφοράς περιέχει ιδίως τα έγγραφα και τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τεχνική επάρκεια, χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση των προσφορών και περιγράφονται στα έγγραφα της σύμβασης.»

24. Επειδή κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από την νομολογία, η Διοίκηση είναι, κατ' αρχήν, ελεύθερη να διαμορφώνει κατά την ευρεία διακριτική ευχέρεια και κρίση της τους όρους της διακηρύξεως ως προς τους όρους και προϋποθέσεις συμμετοχής και τις τεχνικές προδιαγραφές.

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

Επιπλέον έχει παγίως κριθεί ότι η σκοπιμότητα ή η ανάγκη θέσπισης αυτών απαραδέκτως αμφισβητούνται από τον προτιθέμενο να μετάσχει στο διαγωνισμό, και επίσης ότι απαραδέκτως επιχειρεί υπό την μορφή της κατά τρόπο γενικό αμφισβητήσεως της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της διακηρύξεως, να προδιαγράψει αυτός, κατά τις επαγγελματικές του ανάγκες, τα προς προμήθεια είδη, καθώς και ότι απαραδέκτως αμφισβητεί τη σκοπιμότητα της επιλογής από την αναθέτουσα αρχή του πλησσομένου όρου και προσπαθεί να καθορίσει και να προδιαγράψει και να προσδιορίσει αυτός τα τεχνικά χαρακτηριστικά του προς προμήθεια είδους, ή/και να καθορίσει τα κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου με βάση της δικές του εκτιμήσεις, τις δικές του επαγγελματικές ανάγκες και δυνατότητες, και με δικά του κριτήρια διαφορετικά από εκείνα που η ως άνω αρχή, κατ' εκτίμηση των αναγκών της υπηρεσίας, προσδιόρισε ως αναγκαία (ΣτΕ 3719/2011, 2/2011, 287/2010 Ε.Α. ΣτΕ 201/2017, 354/2014, 1025, 1140/2010, 676/2011, 1354, 1305, 670/2009, 438/2008, 303/2007, 977/2006, ΔΕφΑθ 491/2011, ΔΕφΘεσ/νίκης 111/2013, ΔΕφΑθ 226/2013, Ε.Α. ΣτΕ 133/2012, 670/2009, 438/2008, 117/2007, 303/2007, 1208, 1076, 977/2006, 763, 373, 356/2004, ΔΕφΠειρ 51/2013). Ελέγχονται όμως, και στην περίπτωση αυτή, οι όροι της διακήρυξης από της απόψεως της τήρησης του εγχώριου κι ενωσιακού δικαίου και περαιτέρω της αρχής της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων καθώς και της αρχής της αναλογικότητας (βλ. ΣτΕ 9/2015 (ΑΣΦ), Ε.Α. 415/2014, 354/2014, 257/2010, Ε.Α. 3719/2011, 676, 214/2011, 1140/2010, 1354, 670/2009, 438/2008, ΕΑ ΣτΕ 307/2007).

25. Επειδή, όπως παγίως έχει κριθεί από τη νομολογία (ΣτΕ ΕΑ Β' Τμήμα 1135/2010), οι όροι διακήρυξης διαγωνισμού για την ανάθεση σύμβασης δημόσιας προμήθειας πρέπει να μην παραβιάζουν τις θεμελιώδεις αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού και της ίσης μεταχείρισης των επιχειρηματιών (βλ. μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*,

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

26. Επειδή σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, που αποτελεί γενική αρχή του ενωσιακού δικαίου, κάθε επιλεγόμενο μέτρο πρέπει να είναι συγχρόνως αναγκαίο και πρόσφορο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού (ΔΕΕ, Απόφαση της 22.10.2015, Υπόθεση C-425/14, *Impresa Edilux Srl*, σκέψη 29, ΔΕΕ, Απόφαση της 16.12.2008, Υπόθεση C-213/07, *Μηχανική Α.Ε.*, σκέψη 49, ΔΕΕ, Απόφαση της 23.12.2009, Υπόθεση C-376/08, *Serrantoni και Consorzio stabile edili*, σκέψη 33, ΔΕΕ, Απόφαση της 19.05.2009, Υπόθεση C-538/07, *Assitur*, σκέψεις 21 και 23, ΔΕΕ, Απόφαση της 14.12.2004, Υπόθεση C-210/03, *Swedish Match*, σκέψη 47, ΔΕΕ Απόφαση της 11.07.2002, Υπόθεση C-210/00, *Käserei Champignon Hofmeister*, σκέψη 59 κλπ).

27. Επειδή, όπως έχει παγίως κριθεί από τη νομολογία, κατά τη διαδικασία προσδιορισμού των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των υποψηφίων πρέπει να τηρούνται βασικές αρχές που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο, ιδίως δε οι αρχές της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αποφυγής κάθε είδους άμεσων ή έμμεσων διακρίσεων μεταξύ των διαγωνιζομένων. Προς τούτο τα κριτήρια επιλογής πρέπει να σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να μην περιορίζεται δυσανάλογα η συμμετοχή οικονομικών φορέων, να καθορίζεται με σαφήνεια το περιεχόμενό τους και να είναι

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

συνδεδεμένα και ανάλογα ως προς το μέγεθος και τη φύση τους με το αντικείμενο της σύμβασης (ΔΕΕ, C-218/11, Edukozivig - Hochtief Construction AG, σκέψη 27, ΣΤΕ ΕΑ 37/2011, 39/2011, 257/2010, 287/2010, 288/2010, 1178/09, 660/2002, 528/2002, 990/2003, ΣΤΕ 812/2009). Περαιτέρω, στην αιτιολογική σκέψη 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94, σ. 65), αναφέρεται ότι «... οι ισχύοντες κανόνες για τις δημόσιες προμήθειες που εγκρίθηκαν δυνάμει ... της οδηγίας ...2004/18/ΕΚ ..., θα πρέπει να αναθεωρηθούν και να εκσυγχρονιστούν, για να αυξηθεί η αποδοτικότητα των δημόσιων δαπανών, με τη διευκόλυνση ιδίως της συμμετοχής μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) στις δημόσιες προμήθειες ... Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες προϋποθέσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να εξασφαλίζεται ότι ένας υποψήφιος ή προσφέρων διαθέτει τις νομικές και χρηματοοικονομικές δυνατότητες και την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την εκτέλεση της προς ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης ...»

28. Επειδή, από τα ανωτέρω και υπό το πρίσμα της Οδηγίας 2014/24 ΕΕ και αντίστοιχα του ν. 4412/2016, προκύπτει ότι οι αναθέτουσες αρχές έχουν την ευχέρεια να καθορίζουν μεταξύ άλλων και τα ελάχιστα επίπεδα της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας αλλά και τα μέσα απόδειξης αυτών, υπό την προϋπόθεση ότι δεν τίθενται υπερβολικά υψηλές και δυσανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης απαιτήσεις. Ειδικότερα, οι αναθέτουσες αρχές, πριν την ανάθεση δημόσιας σύμβασης, έχουν τη δυνατότητα να ελέγχουν την «καταλληλότητα» των οικονομικών φορέων για την εκτέλεση της σύμβασης, εισάγοντας στη διακήρυξη κριτήρια ποιοτικού ελέγχου του υποψηφίου. Η διαδικασία ποιοτικού ελέγχου περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων και τον έλεγχο της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας του υποψηφίου

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

αναδόχου. Κατά τη διαδικασία προσδιορισμού των κριτηρίων καταλληλότητας των υποψηφίων πρέπει να τηρούνται οι βασικές αρχές που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο, ιδίως της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αποφυγής κάθε είδους άμεσων ή έμμεσων διακρίσεων. Ο καθορισμός των ικανοτήτων αυτών αποβλέπει στο να διαπιστώσει η αναθέτουσα αρχή, εάν ο εν δυνάμει προσφέρων οικονομικός φορέας διαθέτει κατά τεκμήριο την ικανότητα να ανταποκριθεί στην εκτέλεση της σύμβασης και συνίσταται στο να θεσπιστούν εύλογες προϋποθέσεις καταλληλότητας των υποψηφίων να μετάσχουν στον διαγωνισμό. Υπό αυτήν την έννοια, η έκταση των πληροφοριών που αναφέρονται στις πιο πάνω διατάξεις, καθώς και το ελάχιστο επίπεδο ικανοτήτων που απαιτείται για τη συγκεκριμένη σύμβαση, πρέπει να είναι συνδεδεμένα και ανάλογα προς το αντικείμενο αυτής. Για να διαπιστωθεί δε εάν τα κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων είναι ανάλογα προς το αντικείμενο της σύμβασης, θα πρέπει να γίνεται κατά περίπτωση αξιολόγηση με γνώμονα την έκταση, τις απαιτήσεις του έργου, καθώς και τον προϋπολογισμό του (βλ. Κατευθυντήρια Οδηγία 13, απόφαση 303/2015, της ΕΑΑΔΗΣΥ), χωρίς πάντως αδικαιολόγητα να περιορίζεται ο ανταγωνισμός.

29. Επειδή σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της προσφυγής, το αίτημα ακύρωσης των πλησσόμενων ποιοτικών κριτηρίων επιλογής 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 που έχουν τεθεί και ως τεχνικές προδιαγραφές της διακήρυξης στηρίζεται στους δύο επάλληλους ισχυρισμούς ότι οι πλησσόμενοι όροι είναι *φωτογραφικοί*, και *δεν είναι απαραίτητοι για την προσήκουσα εκπλήρωση της σύμβασης.. οδηγούν στην απόλυτη νόθευση του ανταγωνισμού*. Ωστόσο, ο ισχυρισμός περί φωτογραφικών όρων της διακήρυξης που νοθεύουν τον ελεύθερο ανταγωνισμό επειδή ακριβώς είναι φωτογραφικοί πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος προεχόντως διότι η προσφεύγουσα δεν κατονομάζει τον οικονομικό φορέα υπέρ του οποίου έχουν τεθεί οι φερόμενοι φωτογραφικοί όροι και προδιαγραφές. Αντίθετα όπως αορίστως η προσφεύγουσα, χωρίς να κατονομάζει οποιονδήποτε οικονομικό φορέα,

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

ισχυρίζεται ότι με τους πλησσόμενους ως φωτογραφικούς όρους *δίδεται η δυνατότητα συμμετοχής σε συγκεκριμένες ή σε μία συγκεκριμένη εταιρεία στην εταιρεία που είναι σήμερα ανάδοχος του έργου ... σε συγκεκριμένες ή μάλλον σε μία συγκεκριμένη εταιρεία, που διαθέτει τις προδιαγραφές αυτές, δηλαδή την εταιρεία που σήμερα είναι ανάδοχος του έργου και ίσως άλλες δύο εταιρείες στην ελληνική επικράτεια*. Ωστόσο ο ισχυρισμός είναι αόριστος και ανεπίδεκτος εκτίμησης δεδομένου ότι δεν αναφέρεται στην προσφυγή ούτε ποια είναι η κατά την προσφυγή *εταιρεία που σήμερα είναι ανάδοχος του έργου* ούτε οι άλλες δύο εταιρείες που ίσως πληρούν τους πλησσόμενους όρους. Συγκεκριμένα, ως έχει παγίως κριθεί, προκειμένου να είναι ορισμένος ισχυρισμός περί φωτογραφικού όρου διακήρυξης πρέπει να κατονομάζεται ο οικονομικός φορέας που φέρεται ως ο μόνος δυνάμενος να συμμετάσχει ως συνέπεια του πλησσόμενου όρου ή/και προδιαγραφής (ΣτΕ (Ασφ) 314/2013, ΕΑ ΣτΕ 474, 829, 1354/2009). Περαιτέρω, ισχυρισμοί περί φωτογραφικής περιγραφής των απαιτήσεων της διακήρυξης και ίδια το γεγονός της ταύτισης των τεχνικών προδιαγραφών με υπηρεσίες ή προϊόντα μιας εταιρείας δεν αρκούν για να θεωρηθεί ότι οι απαιτήσεις είναι «φωτογραφικές» (ΔΕφΘεσ/κης 126/2018, ΣτΕ 1140/2010, 1024-25/2010). Εξ άλλου, ο γενικός και αόριστος ισχυρισμός της αιτούσας ότι οι πλησσόμενοι όροι είναι φωτογραφικοί και πληρούνται μόνο από μία ή ελάχιστες συγκεκριμένες -ακόμη και κατονομαζόμενες- εταιρείες απορρίπτονται προεχόντως ως απαράδεκτοι, αόριστοι, αναπόδεικτοι και ανυποστήρικτοι, εφόσον δεν γίνεται προσκόμιση και επίκληση στοιχείων προς απόδειξη της πραγματικής βάσης του ισχυρισμού τούτου, και ίδια αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία να προκύπτει ότι οι φωτογραφιζόμενοι φορείς και μόνον αυτοί εκπληρώνουν τους πλησσόμενους όρους και προδιαγραφές (ad hoc ΣτΕ ΕΑ 836, 429, 1025, 1140/2010, 474/2009, 1317/2007), ενώ σε κάθε περίπτωση κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από την νομολογία, ο ισχυρισμός της αιτούσας ότι οι πλησσόμενοι όροι είναι φωτογραφικοί υπέρ μόνο μίας ή μερικών συγκεκριμένων -ακόμη δε και- κατονομαζόμενων εταιρειών, δεν αρκεί για να θεωρηθεί ότι οι προδιαγραφές είναι φωτογραφικές (ad hoc

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

ΔΕΦΑΘ 296/2013, 885/2012 (ασφ.), ΣΤΕ ΕΑ 9/2015, 676/2011, 429, 1140, 1024, 1025, 836/2010, 829, 201/2007). Συνεπώς είναι απορριπτέος ο ισχυρισμός της προσφυγής ότι οι πλησσόμενοι όροι και προδιαγραφές πρέπει να ακυρωθούν ως φωτογραφικοί, καθόσον ούτε κατονομάζονται ο/οι οικονομικός/οί φορέας/είς υπέρ των οποίων φέρεται να έχουν τεθεί οι πλησσόμενοι όροι, ούτε προσκομίζονται αποδεικτικά στοιχεία περί του ότι μόνον ο/οι αορίστως αναποδείκτως και όλως υπαινικτικά φερόμενος/οι ως ευνοούμενος/οι φορέας/είς εκπληρώνει τους πλησσόμενους όρους και προδιαγραφές. Περαιτέρω, είναι απορριπτέος ως αόριστος και ο ισχυρισμός της προσφυγής ότι ο πλησσόμενος όρος περί της τεχνικής ικανότητας όπου απαιτείται να διαθέτουν οι προσφέρουσες εταιρείες εμπειρία κατά τα τελευταία τρία έτη σε 3 συμβάσεις τουλάχιστον σε διαφορετικές αναθέτουσες αρχές με τουλάχιστον ίσο αριθμό κλινών και να έχουν απασχολήσει 50 άτομα πλήρους απασχόλησης ή 80 άτομα μερικής απασχόλησης αφενός δεν είναι απαραίτητη για την προσήκουσα εκπλήρωση της σύμβασης. Και τούτο προεχόντως διότι δεν ιστορείται για ποιόν ακριβώς λόγο η απαιτούμενη ειδική εμπειρία στο αντικείμενο του διαγωνισμού δεν είναι απαραίτητη για την προσήκουσα εκπλήρωση της σύμβασης ως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα. Ειδικότερα χωρίς να αμφισβητείται ότι η απαιτούμενη ειδική πρόσφατη εμπειρία των διαγωνιζομένων οικονομικών φορέων ταυτίζεται απολύτως με το αντικείμενο των υπό ανάθεση υπηρεσιών, ζητείται όμως αορίστως η ακύρωση του όρου, χωρίς επίκληση συγκεκριμένων λόγων ή περιστάσεων που να αιτιολογούν για ποιόν ειδικό συγκεκριμένο λόγο στην προκείμενη περίπτωση, η απαιτούμενη τεχνική ικανότητα δεν είναι απαραίτητη για την προσήκουσα εκπλήρωση της σύμβασης. Και τούτο πολλώ δε μάλλον που οι πλησσόμενοι όροι περαιτέρω αβασίμως αμφισβητούνται ως μη απαραίτητοι για την προσήκουσα εκπλήρωση της σύμβασης καθόσον σύμφωνα με παγία νομολογία οι όροι της διακήρυξης πρέπει να είναι απλώς συνδεδεμένοι και ανάλογοι ως προς το μέγεθος και τη φύση τους με το αντικείμενο της σύμβασης (σκέψεις 27, 28) όπερ δεν αμφισβητείται εν προκειμένω. Επί πλέον αορίστως και περαιτέρω αβασίμως επίσης φέρονται και οι ισχυρισμοί

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

της προσφυγής ότι Αποκλείονται από τον διαγωνισμό πληθώρα εταιρειών, μεταξύ των οποίων και η δική μας εταιρεία που δεν παρέχουν ή δεν παρείχαν -μέχρι πρότινος- όμοιες υπηρεσίες σε τόσο μεγάλα δημόσια νοσοκομεία της χώρας, (πώς να είχαν τη δυνατότητα εξάλλου αφού δημόσια νοσοκομεία με αυτή τη δυναμική κλινών στην ελληνική επικράτεια είναι ελάχιστα!) ενώ ταυτόχρονα έχουν πολυετή εμπειρία όμοιων υπηρεσιών σε μικρότερα νοσοκομεία είτε σε ιδιωτικά νοσοκομεία είτε σε άλλες μεγάλες εγκαταστάσεις που είναι εξίσου χρήσιμη, αν όχι χρησιμότερη. Και τούτο διότι δεν προκύπτει σαφώς εάν ο πλησσόμενος όρος περί τεχνικής ικανότητας αμφισβητείται επειδή απαιτεί εμπειρία κτηθείσα μόνο σε δημόσια νοσοκομεία, και όχι σε ιδιωτικά νοσοκομεία, ή και όχι σε άλλες εγκαταστάσεις, ή και όχι συνδυαστικά τόσο σε δημόσια όσο και ιδιωτικά νοσοκομεία, όσο και σε άλλες εγκαταστάσεις, και επίσης δεν προκύπτει εάν ο πλησσόμενος όρος αμφισβητείται επειδή απαιτεί εμπειρία σε νοσοκομεία με την συγκεκριμένη ελάχιστη δυναμική κλινών και όχι σε μικρότερα ή απλούστερης δομής (όχι γενικά νοσοκομεία). Ωστόσο όμως, ακόμη και με την εκδοχή ότι αμφισβητούνται σωρευτικά όλα τα ανωτέρω, ήτοι ακόμη και με την παραδοχή ότι η προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση του πλησσόμενου όρου με τον ισχυρισμό ότι εν τέλει θα έπρεπε να απαιτούνται συλλήβδην αθροιστικά αδιακρίτως και εν γένει -προστιθέμενες- κτηθείσες εμπειρίες σε υπηρεσίες καθαρισμού οπουδήποτε, ήτοι ακόμη και σε χώρους που δεν εμπίπτουν στο ειδικό αντικείμενο της σύμβασης, οσησδήποτε εμβέλειας, αδιακρίτως τόσο σε νοσοκομεία όσο και σε εγκαταστάσεις μη υγειονομικές, και εγκαταστάσεις και νοσοκομεία μη ανάλογα με την ειδική πολυσχιδή λειτουργική συγκρότηση της αναθέτουσας αρχής ως γενικού νοσοκομείου, όμως και στην περίπτωση αυτή ο ισχυρισμός είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Και τούτο διότι χωρίς ουδόλως να αμφισβητείται ότι ο πλησσόμενος όρος είναι ανάλογος και απολύτως συσχετιζόμενος -και δη ταυτιζόμενος- χωρίς να αμφισβητείται ότι ο όρος δεν υπερβαίνει τις πραγματικές ανάγκες του αντικειμένου της σύμβασης, ζητείται όμως αβασίμως η ακύρωσή του για λόγους που δεν σχετίζονται με την

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

αναλογικότητα και προσφορότητα αυτού, αλλά με τις υποκειμενικές τεχνικές δυνατότητες ή/και ποιοτικά χαρακτηριστικά της προσφεύγουσας (σκέψεις 24 επ.). Και τούτο μάλιστα κατά τρόπο ώστε η προσφεύγουσα αβασίμως να αξιώνει την ακύρωση του πλησσόμενου όρου προκειμένου να αντιστοιχίζεται με τα δικά της ποιοτικά χαρακτηριστικά και τις δικές της κτηθείσες επαγγελματικές εμπειρίες και δη αθροιστικά εν γένει οπουδήποτε εντός και εκτός Νοσοκομείων σε οποιοσδήποτε τυχόν *εγκατάστασεις* μικρές μεγάλες ανάλογες ή μη ανάλογες ισομεγέθεις ή μη της αυτής ή οποιασδήποτε πολυπλοκότητας με τις εν προκειμένω επίμαχες, με συνέπεια η προσφεύγουσα να αιτείται στην πραγματικότητα την αποσύνδεση της κτηθείσας εμπειρίας από τις πραγματικές ανάγκες της υπό εκτέλεση σύμβασης, χωρίς έρεισμα στον νόμο. Συνεπώς για τους λόγους αυτούς, είναι απορριπτέος ως απαράδεκτοι, αόριστοι, ανυποστήρικτοι και περαιτέρω αβάσιμοι οι υπό κρίση ισχυρισμοί της προσφεύγουσας καθόσον δεν απέδειξε ότι οι πλησσόμενοι όροι και τεχνικές προδιαγραφές έχει τεθεί κατά τρόπο φωτογραφικό, ενώ περαιτέρω δεν απέδειξε ουδέ καν αμφισβήτησε ότι ειδικά ο πλησσόμενος όρος και τεχνική προδιαγραφή περί τεχνικής ικανότητας και δη πρότερης εμπειρίας είναι μη πρόσφορος δυσανάλογος ή/και μη συσχετιζόμενος με το αντικείμενο της υπό ανάθεση υπηρεσίας (βλ. σκέψεις 24-28).

30. Επειδή περαιτέρω, αλυσιτελώς η προσφεύγουσα πλήσσει του επίμαχους όρους περί χρηματοοικονομικής επάρκειας οι οποίοι εν ταυτώ έχουν τεθεί και ως τεχνικές προδιαγραφές, διότι ακόμη και αν ήθελε κριθεί αποδεκτό και βάσιμο το σχετικό αίτημα της προσφυγής, και ακόμη και αν ήθελε ακυρωθούν οι συγκεκριμένοι πλησσόμενοι όροι και τεχνικές προδιαγραφές περί ετήσιου κύκλου εργασιών και περί ασφαλιστηρίου αστικής ευθύνης αμφοτέρω ελαχίστου ποσού 2.000.000 ευρώ, όμως και πάλι η προσφεύγουσα θα παρέμενε αποκλειστέα, και η επικαλούμενη βλάβη της θα παρέμενε ακεραία, δεδομένου ότι ως ιστορεί δεν πληρεί έτερο ήδη κριθέντα (σκέψη 29) νόμιμο αποδεκτό και παραδεκτό όρο και τεχνική προδιαγραφή περί τεχνικής ικανότητας και δη πρότερης εμπειρίας στο ειδικό αντικείμενο της

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

σύμβασης (βλ. και άρθ. 75 του ν. 4412/2016 σκέψη 20). Ειδικότερα κατόπιν της παραπάνω σκέψης 29, παρίσταται ως άνευ εννόμου συμφέροντος και άνευ βλάβης προβαλλόμενος οι ισχυρισμοί της προσφυγής κατά των δύο επίμαχων χρηματοοικονομικών κριτηρίων επιλογής και τεχνικών προδιαγραφών περί ελάχιστου κύκλου εργασιών και ασφαλιστικής κάλυψης. Και τούτο καθόσον, ακόμη και σε περίπτωση ευδοκίμησης ενός ή ακόμη και των δύο ισχυρισμών, και ακύρωσης ενός ή και των δύο πλησσομένων όρων της διακήρυξης, κατά παραδοχή του συγκεκριμένου λόγου της προσφυγής, όμως, κατόπιν της απόρριψης των παραπάνω λόγων της προσφυγής περί ακύρωσης των όρων και τεχνικών προδιαγραφών περί της απαιτούμενης πρότερης εμπειρίας, άνευ βλάβης -υπό τις περιστάσεις- στρέφεται κατά των παραπάνω όρων της διακήρυξης περί των χρηματοοικονομικών ποιοτικών κριτηρίων και προδιαγραφών, από την ακύρωση των οποίων ουδεμία ωφέλεια μπορεί να προσδοκά και ουδεμία βλάβη δύναται να υποστεί. Και τούτο επειδή, κατά ρητή ομολογία της, η προσφεύγουσα δεν δύναται να υποβάλει προσφορά, ισταμένου ισχυρού του παραπάνω όρου και τεχνικής προδιαγραφής περί πρότερης εμπειρίας, την οποία η ίδια σαφώς και ρητώς δηλώνει ότι δεν πληροί. Έχει συναφώς ad hoc κριθεί ότι «...*Επειδή, μετά την απόρριψη, κατά τα ανωτέρω, των ισχυρισμών της αιτούσης των αναφερομένων σε όρους της διακήρυξης που, αυτοτελώς εφαρμοζόμενοι, καθιστούν, σύμφωνα με όσα η ίδια υποστηρίζει, αδύνατη τη νόμιμη συμμετοχή της στον ένδικο διαγωνισμό ... είναι απορριπτέοι ως αλυσιτελώς προβαλλόμενοι οι λόγοι της αιτήσεως που βάλλουν, ..κατά άλλων τεχνικών προδιαγραφών...»* (πρβλ. Ε.Α. 829, 621/2009)....» (ΣΤΕ ΑΣΦ 1354/2009), και περαιτέρω ότι «...*Επειδή, η αιτούσα ισχυρίζεται, περαιτέρω, ότι στην προδιαγραφή 11 του είδους 36 δεν καθίσταται σαφές εάν η επιφάνεια κατάκλισης της τράπεζας πρέπει να κινείται ηλεκτρικά ή χειροκίνητα και ότι η ασάφεια αυτή επιτρέπει την προσφορά τραπεζών υποδεέστερης τεχνολογίας που χρησιμοποιούν μηχανική κίνηση. Ο λόγος αυτός,είναι απορριπτέος ως αλυσιτελώς προβαλλόμενος μετά την απόρριψη, κατά τα ανωτέρω, των λόγων των αναφερομένων σε όρους της διακήρυξης (προδιαγραφές 1, 3 και 4 του*

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

είδους 36) που, αυτοτελώς εφαρμοζόμενοι, καθιστούν, κατά την αιτούσα, αδύνατη τη νόμιμη συμμετοχή της στον ένδικο διαγωνισμό για το εν λόγω είδος (πρβλ. Ε.Α. 691/2009)....» (ΣΤΕ 829/2009). Συνεπώς είναι απορριπτέος ως αλυσιτελώς προβαλλόμενος, άνευ εννόμου συμφέροντος και άνευ βλάβης ο εξεταζόμενος λόγος της προσφυγής καθόσον ουδεμία άμεση προσωπική και πραγματική βλάβη υφίσταται η προσφεύγουσα, ούτε ωφέλεια μπορεί να προσδοκά από την ακύρωση του επίμαχου όρου 2.2.5 περί χρηματοοικονομικού κριτηρίου ποιοτικής επιλογής, και ταυτόσημη αυτολεξί τεχνική προδιαγραφή στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της διακήρυξης, δεδομένου ότι ο κριθείς ισχυρός όρος 2.2.4 περί τεχνικής επάρκειας και ταυτόσημη αυτολεξί, τεχνική προδιαγραφή στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της διακήρυξης αυτοτελώς εφαρμοζόμενα καθιστούν αδύνατη -ως η ίδια ισχυρίζεται- την νόμιμη συμμετοχή της στον διαγωνισμό. Όμως και ανεξαρτήτως αυτών, η προσφεύγουσα αβασίμως πλήσσει τον όρο 2.2.5 *Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια Για την απόδειξη της χρηματοοικονομικής επάρκειας, ο ανάδοχος απαιτείται να διαθέτει : - Μέσο ειδικό ετήσιο κύκλο εργασιών (στο αντικείμενο του διαγωνισμού) κατά την τελευταία τριετία (3 έτη) τουλάχιστον ίση με το 200% της προϋπολογισθείσας δαπάνης της σύμβασης.* Και τούτο καθόσον ρητώς και σαφώς σύμφωνα με τον νόμο η αναθέτουσα αρχή δικαιούται να θέτει ακριβώς τον όρο αυτό, ήτοι δικαιούται να απαιτεί ορισμένο ελάχιστο κύκλο εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση (που) δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης και κύκλο εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης, για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο (άρθ. 75 παρ. 3 και Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016, σκέψεις 20 και 21). Συνεπώς και εφόσον αδιαμφισβητήτως ο πλησσόμενος όρος περί ελάχιστου κύκλου εργασιών, ταυτίζεται με τα προβλεπόμενα στον νόμο τόσο κατά το απαιτούμενο ποσόν (διπλάσιο του συμβατικού ποσού), όσο και κατά τον απαιτούμενο χρόνο (προηγούμενη τριετία) όσο και κατά το είδος του κύκλου εργασιών (ειδικός κύκλος εργασιών στο αντικείμενο της σύμβασης), δεν δύναται βασίμως να

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

αμφισβητηθεί η νομιμότητα του όρου. Αντιθέτως αβασίμως η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι ο πλησσόμενος όρος είναι ακυρωτέος επειδή η ίδια δεν τον πληροί, αλλά όμως εάν ετίθετο ο γενικός -και όχι ο ειδικός- κύκλος εργασιών θα τον πληρούσε, καθόσον τούτο προσκρούει ευθέως στον νόμο, που ρητά προβλέπει την παραδεκτή έγκυρη ισχυρή και νόμιμη απαίτηση ειδικού κύκλου εργασιών στο ειδικό αντικείμενο της υπό προμήθεια σύμβασης. Συνεπώς σε κάθε περίπτωση δεν νοείται να ζητείται ακύρωση σύννομου όρου της διακήρυξης καθόσον εν προκειμένω η όποια τυχόν ζημία της προσφεύγουσας δεν πηγάζει από την διακήρυξη αλλά ευθέως από τον νόμο με τις ρητές και σαφείς διατάξεις του οποίου ταυτίζεται η διακήρυξη. Κατ' ακολουθίαν τούτου, για τους ίδιους λόγους ως ανωτέρω, άνευ εννόμου συμφέροντος και άνευ βλάβης πλήσσει και ο έτερος χρηματοοικονομικός όρος και τεχνική προδιαγραφή περί ασφαλιστηρίου, καθόσον ίστανται ήδη ισχυροί οι ως άνω πλησσόμενοι όροι και τεχνικές προδιαγραφές περί πρότερης εμπειρίας και ειδικού κύκλου εργασιών, οι οποίοι ως ιστορείται στην προσφυγή αποκλείουν την συμμετοχή της προσφεύγουσας από τον διαγωνισμό. Συνεπώς είναι απορριπτέα η προσφυγή, καθόσον η αναθέτουσα αρχή κρίνοντας ελεύθερα διαμόρφωσε, ως δικαιούται κατά την ευρεία διακριτική ευχέρεια και κρίση της, τους όρους της διακήρυξης και τούτο μάλιστα χωρίς να προσκρούει ούτε σε νόμο ούτε στις αρχές της αναλογικότητας της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων, ενώ η προσφεύγουσα απαραδέκτως αμφισβητεί τη σκοπιμότητα της επιλογής από την αναθέτουσα αρχή των πλησσόμενων όρων και προσπαθεί να καθορίσει, να προδιαγράψει και να προσδιορίσει η ίδια τα τεχνικά χαρακτηριστικά της προς προμήθεια υπηρεσίας, ή/και να καθορίσει τα ποιοτικά κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου με βάση της δικές της εκτιμήσεις, τις δικές της επαγγελματικές ανάγκες και δυνατότητες, και με δικά της κριτήρια διαφορετικά από εκείνα που η ως άνω αρχή, κατ' εκτίμηση των αναγκών της υπηρεσίας, προσδιόρισε ως αναγκαία.

31. Επειδή γίνεται δεκτή εν συνόλω η εισήγηση.

Αριθμός Απόφασης : 215/2021

32. Επειδή, κατ' ακολουθίαν, η κρινόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

33. Επειδή ύστερα από την παραπάνω σκέψη 32, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να καταπέσει (άρθρο 363 ν. 4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την Προδικαστική Προσφυγή.

Ορίζει την κατάπτωση του παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε την 13 Ιανουαρίου 2021 και εκδόθηκε την 2 Φεβρουαρίου 2021 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

Ο Γραμματέας

ΕΙΡΗΝΗ ΑΨΟΚΑΡΔΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΜΙΡΤΖΗΟΓΛΟΥ